

Izhaja:

10. in 25. vsakega mesca.

Dopisi naj se frankujejo.
Rokopisi se ne vračajo.
Razpošilja se v tiskarni.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.
za pol leta 50 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom: Izdajatelju
„Mira“.

Vsakemu svoje!

Leto VI.

V Celovcu 25. marca 1887.

Št. 6.

Potegnimo se za postavne pravice!

Jasno ko rumeno solnce je, da imamo Slovenci postavno pravico, za slovenske otroke tirjati slovenske šole. To je „Mir“ dokazal v poslednji številki. Imajo nemške, Madjari madjarske, Lahi laške, Poljaki poljske, Čehi češke, mi Slovenci na Koroškem imamo pa slovensko-nemške ali prav za prav nemške šole, — slovenske pa nobene! To je za nas Slovence velika zguba, škoda in nesreča! Kaj nam je torej storiti, da dobimo postavne svoje pravice? To so nam Slovincem pokazali naši slovanski bratje Čehi. Na Spodnjem Avstrijskem blizu Dunaja je med tridimi Nemci nekaj Čeških občin. Že od nekaj so tem češkim občinam vrivali v ljudske šole nemški jezik. Čehi so se branili, kar so mogli. Prosili so pri deželnem šolskem sovetu, naj jim privoli češke šole; prošnja pa je bila odbita. Pritožili so se pri učnem ministru, in ta, ne da bi jim pomagal, še zaukazal je, da se mora odslej še celo krščanski nauk ali katekizem učiti po nemško, češ, tako se bojo njih otroci še hitreje in bolje naučili toliko potrebnega nemškega jezika. Slovenci! ali se nam na Koroškem ne godi ravno taka? Več občinskih odborov je že prosilo pri okrajnih šolskih svetih in pri deželnem šolskem sovetu, da! občinski odbor v Šent-Jakobu pri Rožeci in v Šent-Mihelu pri Pliberci sta prošnjo vložila pri učnem ministerstvu, — pa vse prošnje in vse pritožbe niso izdale ničesar. Tudi prošnje in pritožbe pri deželnem in državnem zboru niso imele nobenega sadu! Slovenci storimo sedaj, kar so storili Čehi na Spodnjem Avstrijskem! Ti niso obupali in rok križem držali. Vedeli so, da imajo okrajni in deželni šolski svetovaleci sicer velike oblasti in pravice, in da je naučni minister sicer velik gospod, da pa vsi ti v tacih rečeh še nimajo zadnje besede. Vedeli so Čehi, da je na Dunaju še najviše državno sodišče, ktero konečno razsoja, ali se komu kratijo politične postavne pravice; ono konečno razsoja, ali ima ktera občina pravico, zahtevati češke ali nemške šole. Čehi, katerih je le nekaj občin na Spodnjem Avstrijskem, kjer češki jezik za drugi deželni jezik še spoznan ni, ti Čehi so pri najvišem sodišču slavno in popolnoma zmagali!

Na Koroškem pa je dobra tretjina občin trdo slovenskih, na Koroškem je slovenski jezik že davno spoznan za drugi deželni jezik; — iz tega je jasno, da bode zmagala gotovo tudi naša, ako se sloven-

ske občine potegnejo pri najvišem državnem sodišču za slovenske šole.

Kaj je torej slovenskim občinam storiti?

Občinski odbori, ki so volje potegniti se za postavne pravice, naj delajo tako-le:

1. Župan naj pismeno povabi vse občinske odbornike k občinski seji. V povabilu naj naznani, da se bode posvetovalo in sklepalo zastran jezika v šoli.

2. V zapisniku te seje naj se pove, koliko je odbornikov bilo pri seji in da so sklenili: Naj je v njihovej šoli slovenski jezik vsa leta in pri vseh predmetih učni jezik; — da je pa njih volja, naj se peto leto, to je v tretjem razredu nemščina nekaj ur v tednu vpelje kot učni predmet.

3. Ta zapisnik podpišejo vsi gg. župan in odborniki, pa pritisne se občinska pečat.

4. Zgorej omenjeno povabilo in sejni zapisnik naj pošlje gosp. župan po pošti proti recepisu gosp. Juriju Hrašovcu, odvetniku v Slovenjem Gradcu, ki bode vse oskrbel, kar je dalje še treba. Stroškov se ni bati.

Občni zbor družbe svv. Cirila in Metoda je 5. julija 1886 v Ljubljani sklenil: „Tistim občinam, ki hočejo pri najvišem državnem sodišču pravdo začeti za slovenske šole, priskrbeli in plačala bo družba spretnega odvetnika ali advokata.“ Zatorej se občinam ni bati prevelikih stroškov; nekaj poštnine v Slovenji Gradcu, vse une stoške nosi družba. Torej rodoljubni župani pero v roke in potegnite se za postavne pravice!

Nekaj moramo še v misel vzeti: L. 1882 je krajni šolski svet v Glinjah prosil za slovensko šolo. 10. aprila prideta g. okrajni glavar in g. okrajni šolski nadzornik iz Celovca. Poklicani so bili vsi odborniki in starši, katerih otroci hodijo v šolo. Prej ko ne bode se tudi sedaj kaj tacega zgodilo. Tedaj Slovenci! stojte trdni ko skale in spominjajte se bēsed, ktere so slavni knezoškof Lavantinski, gosp. Anton Martin Slomšek, najboljši prijatelj in pravi oče ubogih Slovencev, že leta 1853 v „Drobtinceh“ pisali. Oni pravijo: „Dobra šola glavo razjasni in srce za dobro ogreje, in to je šole prvi, sveti namen. Učiti otroke po krščansko modro živeti, za časno srečo in večno zveličanje skrbeti, za to je šola. Pošteno djanje ima v šoli prvo — posvetno znanje posledno mesto. Dobro je, znati pisati in brati, pa stokrat bolje, pošteno ravnati. Brez modre glave in pravičnega srca je tudi nemška beseda prazen mak. Slovenci! ne bodite abotne šalobarde, le na nemščino gnati, požlahtnenje srea pa zanemarjati. Ovo bi bilo na-

robe delo. Šole so nam potrebne; to lahko vsak spozna, ali kdor le po nemški besedi šolo ceni, se močno goljufa. Gorjé vam, ako svoje otroke samo zato v šolo pošiljate, naj bi se nemščine učili, za modro glavo in pošteno srce vam pa ni mar! Nezaroženi, napuhnjeni otroci vas bodo po nemško kleli; vi stariši bote pa slovensko solze točili. — Potrebnejše je, Boga se bati in spoštovati starše, kakor nemškovati. Dobra je nemška beseda, dobra, in kdor se nje lotiti utegne, naj ne zamudi, pa edina pot k pravej sreči ni, kakor nekteri mislijo. Lepo Bogu služiti, očeta in mater lepo imeti, cesarju ali od Boga danej gosposki pokoren biti, svoje delo dobro znati, svoje dolžnosti, križe in težave (Adamov jarm) voljno nositi, veselo živeti in srečno umreti; ovi zlati nauki so človeku potrebnejši, kot nemščina; ona bodi pridnim šolarjem navržek. Tako nas sam Jezus uči, rekoč: „Iščite pred vsem kraljestva Božjega, vse drugo vam bo navrženo“.

Teh zlatih besed se spominjajte in držite trdno, pa v tem duhu odgovarjajte spodobno in mirno, naj pride komisija, ktera in od koder koli hoče.

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Volitev za državni zbor.) 14. marca je za poslanca volilnega okraja Celovec-Velikovec bil voljen gosp. Peter Laks. Ta volilni okraj šteje 232 volilnih mož; od teh jih je volit prišlo 183 in 175 glasov je dobil g. Laks, 8 pa g. Maierhofer. 49 volilnih mož je ostalo doma, torej je vseh vkup ki niso za g. Laksa, 57 volilnih mož.

Nemško-liberaljni časnikarji in bauernpuntarji naštevajo le samo številke volilnih mož in pojó tej slavnej zmagi nebesko glorio in slavo. Po volitvi so clo veliko marendo (Festessen) napravili.

To se pač pravi, ljudi za norce imeti in jim pesek sipati v oči. Res je, da je 175 volilnih mož volilo g. Laksa, koliko volilcev pa je prišlo v slovenskih občinah k prvotnej volitvi? Te številke nam povejte, te so priče, kje stoji večina. Slovenci so ostali doma; tako so pa bili nasprotniki sami med seboj in volili po svoje volji. Taka je bila v Celovški okolici in po celem Velikovškem okraju. Kako je bilo v Hodišah je „Mir“ že unokrat povedal. V Kotmarej vesi, kjer je bilo pri unej volitvi 70 volilcev, prišlo jih je zdaj le 13. V nekterih občinah je še menda za volilno komisijo trda šla. — Kdor to ve in premišljuje, temu se prikaže vsa ta nemško-liberaljna in nemčurska glorijska zavoljo te volitve vse v drugej podobi. Po celem volilnem okraju so razstavili svoje agitatorje, vsi so delali na vse kriplje, — vendar so se jim hlače tresle do poslednjega trenutka. Zdaj po tej tako lahko pridobljeni zmagi — pijani samega veselja — ne vedó, kaj bi sporočali o tej volitvi vesoljnemu svetu!

Slovenci čestijo svoje duhovnike in upanje stavijo v nje. Priča temu je volitev l. 1885. Tedaj je bilo v Velikovškem okraju blizo 30, v Celovškem pa 9 duhovnikov volilnih mož. Duhovniki so pa zvedeli, da je v novejšem času več rodoljubnih, sedanjemu ministerstvu vdanih duhovnikov pismeno in ustmeno, uradno in neuradno dobilo od vlade „Wischer“ ali svarilo, naj se va-

rujejo vsake agitacije. Torej so ostali pri tej volitvi rodoljubni duhovniki, z njimi pa tudi pravi Slovenci doma. To je edino pravi ključ k temu, da se Slovenci takrat niso vdeležili volitve.

Iz Celovške okolice. (Vojaški nabor) ali rekrutba se godi meseca marca in aprila. Cela Koroška je razdeljena v 8 nabornih okrajev (Stellungsbezirke). Vojaškej dolžnosti so letos podvrženi l. 1867, 1866 in 1865 rojeni mladenči. Teh je vseh vkup 7170. Naborni okraj Šmohor daje jih 423, okolica Celovec 1285, mesto Celovec 129, Špital 1028, Šent-Vid 983, Beljak 1168, Velikovec 1146, Vovšbrg 1008. Poglejmo in primerjajmo te številke! Mesto Celovec šteje 18.000 prebivalcev in 129 vojaškej dolžnosti podvrženih. Celovška okolica šteje 31.200 prebivalcev in 630 vojaškej dolžnosti podvrženih, torej petkrat toliko, kakor mesto. — Okraj Šent-Vid šteje 15.000 prebivalcev in 467 voj. dolžnosti podvrženih. Okraj Velikovec šteje 17.000 prebivalcev in 625 voj. dolž. podvrženih, torej za šteti del več. — Okraj Beljak šteje 58.000 prebivalcev in 1168 voj. dolž. podvrženih. V primeri s Celovškim mestom daje Beljaški okraj trikrat toliko ko Celovško mesto. — Te številke pričajo, da so pri vojaškem naboru slovenski okraji močno zadeti in da Slovenci tudi krvni davek plačujejo v obilnej meri.

Iz Spodnje Zile. (Iz šole v kosarno!) Prsili smo za katoliško, šestletno in slovensko šolo. Proti tej prošnji je šest gospodov napravilo nasprotiprošnjo, ki je hodila tudi po našej dolini. Da imena teh gospodov ostanejo pri Slovencih v večnem spominu, oznanimo jih, kakor smo jih brali na oklici: Jan. Seebacher, Vetrinjski župan, žl. Metnitz in Jož. Seebacher v Grabštanjskej fari, Janez Pušnik in Ant. Wieser v Timenici, pa Karol Müller v Tinskej fari. Ti so na državni zbor napravili prošnjo, naj se prošnje slovenskih občin ne uslišijo, ampak naj ostane pri sedanjih šolah vse kakor je. Vse je tako lepo in povoljno, da boljši biti ne more. Vjeli so tudi tukaj na Zili nektare občinske odbore, da so to nasprotiprošnjo res podpisali. Kakor zvemo iz časnikov, vjeli so 49 takih nasprotiprošenj. Slovenskih prošenj pa je več ko sto, in mislim, da bi Posilinemci še teh 49 prošenj ne bili vjeli, ako bi ljudje bili poznali njihove skrivne misli. Ko je namreč v šolskem odseku bila obravnava Koroških prošenj, povedal je g. poročevalec Klun, da je prošnjam naših Posilinemcev pridjana tudi neka prošnja iz Velikega Črničca na Češkem, v kateri se državnemu zboru priporoča, da naj se šolstvo ne zniža, ampak naj se še raztegne od 14. do 18. leta. Iz tega se menda razvidi, da tej šestorici, ki je nasprotiprošnjo sprožila, ni še dosti, da naši otroci do 14. leta hodijo v šolo, radi bi imeli, da bi hodili do 18. leta, da bi torej iz šole koj stopili v kosarno, iz kosarne pa spet domu starišem na žlico. Ako bi bili občinski odbori vedeli to skrivno misel, javeljne bi bili podpisali te nasprotiprošnje. Zatorej možje! bodite pametni in previdni in ne vsedajte se nemško-liberalcem na limance.

Izpod Obirja. (Narodna ravnopravnost.) Kaj bi Nemci rekli, ako bi se jim pošiljali uradniki in učitelji trdi Slovenci, ki bi z

ljudmi v kanceliji in z otroci v šoli še govoriti ne znali. Nemcem se kaj tacega ne zgodi nikoli, pri nas Slovencih pa kaj tacega ni redka prikazen. Dobili smo v Železno Kaplo pred nekaj tedni novega davkarja po imenu Gotschal, ki prav nič slovenski ne zna. Že prej smo imeli kontrolorja, s katerim je ravno taka; torej je pri naši davkarji vse po nemško! V Kapelsko davkarijo znosimo vsako leto 12.450 gld. direktnih davkov in to sami trdi Slovenci; le v trgu je peščica Nemcev, ki pa tudi skorej vsi znajo slovenski. Gotovo torej spada naš davkarski okraj med slovensko-nemške okraje. Še nam je v živem spominu, kar je deželni predsednik, gosp. baron Schmidt v 12. seji deželnega zbora l. 1882 rekel: „Cesarska vlada si prizadeva na to delati, da se povsod tam, kjer različne narodnosti prebivajo, postavijo v kancelije taki uradniki, ki so zmožni obeh jezikov“. Srčno nam je žal in boli nas, da se po teh lepih besedah ne ravna.

Iz Šent-Ruprehta pri Velikovecu. (Šolske in cerkvene zadeve.) Ljubi naš časnik „Mir“ je že enkrat v št. 2 sprožil misel, naj bi se za našo faro postavila nova šola. Pogovarjali smo se o tej zadevi in slišali, da mi plačujemo za Velikovško šolo vsako leto 1200 gld. šolskih priklad. To je grozno veliko! Po vsem tem pa šola ni naša in Velikovčani še privoliti nočejo, da bi se naši slovenski otroci krščanskega nauka učili slovensko, kakor se učijo doma in v cerkvi. Pravilo se nam je tudi, da mislijo za otroke unkraj Drave, ki so tudi v Velikovško šolo všolani, staviti v Voglah novo šolsko hišo. Ako se to zgodi, poskočile bojo naše šolske priklade še bolj na viš. Zatorej je večina tukajšnjih okoličanov te misli, naj si zidamo za našo faro novo šolsko hišo! — Naš gosp. fajmošter so dokaj vneti za lepoto hiše Gospodove. Poravnali so farno cerkev, napravili nove zvonove in še to spomlad dobimo nove orgle. Pevce imamo tudi prav dobre, da je le veselje poslušati njih slovenske pesmi. Bog daj našemu g. fajmoštru še mnogo let pri nas zdravo in srečno doživeti!

Iz Kotmirske fare. (Naši novi prijatelji in odrešeniki.) Lansko leto so nekateri posilonemški velikaši v Grabštanju pri Celovcu ustanovili kmečko zvezo; tej zvezi je spisal vodila in je bil do novega leta tudi njen urednik g. A. Mačnik, nekdanji urednik liberalnih in dobro znanih novin. In ti liberalni Salomoni hočejo nas kmete naenkrat potegniti iz mlake, v katero so nas postavili, največ od njih privržencev skovane, potlačile. Kako dolgo se že naš boritelj in rojak g. prof. Andrej Einšpieler trudijo in pišejo v časnikih in predlagajo v deželnem zboru nam kmetom zares koristne postavbe. Pa bilo je vse bob ob steno. — Ti naši novi prijatelji nam še pravega imena ne privoščujejo. V njih govoru in pismih nas imenujejo zasmehljivo „bindišarje“, kakor da bi starodavnega poštenega imena ne zaslužili. Kaj bi le Nemci rekli, ako bi jih imenovali „Švabe“. Mi vas pa kličemo po pravem imenu, ne vračajte nam s tim, da nas zmirljate! Radi živimo z vami v ljubezni in miru. — Kmečka zveza je na svitlo dala neko knjižico — prej ko ne jo je spisal g. Mačnik, — da odgovor daje od svojega delovanja. V tej knjižici se bere tole: „Potem postane kmet samostojen, čisljan mož —

mož, ki se ga bo, če treba, vse balo, na čegar glas se bo slušati moralo. Potem kmet ne bo nobenih vodnikov potreboval, kateri so ga navadno za nos vodili in ga še vodijo!“ S temi besedami je spisovatelj hotel mahnuti po naši duhovščini, ktera trdno na naši strani stoji. Duhovščina, ki je liberalcem hud trn v peti, hoče nam ohraniti vero, hoče nas učiti v domačej besedi, hoče nas imeti poštene, delavne, trezne in varčne: na teh stebrih pa sloni prava omika, blagostanje in sreča — časna in večna. Zatorej se mi Slovenci trdno oklepamo svoje duhovščine. Naši novi prijatelji in odrešeniki nam še nekaj radi očitajo. Radi bi nas Koroške Slovence odcepili od naroda in nas ostavili same. Odpadnik pravi narodnjaku: „Slovenec sem jes tudi, pa ti hočeš biti le Kranjec“. Mi pa dobro vemo, da smo mi in Kranjci eden in isti narod, njih sreča veseli tudi nas in oni so nam v potrebi prva pomoč. Radostno se oziramo preko Slovenskih planin na jug, kjer bivajo naši bratje, po Krajni in v Primorju, kjer je dokaj vstrajnih in neustrašenih rodoljubov, ki so z našimi voditelji enega srca, in želijo le osrečiti svoj ubogi, zanemarjeni narod. Zatorej spoštujemo in ljubimo svoje sosede Nemce, živimo ž njimi v ljubezni in miru, — zraven pa ne zabimo svojih krvnih in sorodnih bratov Slovencev in ne dajmo se ločiti od njih! Vsi smo ja podložniki svitlega cesarja Franc-Jozefa, ki po očetovsko skrbijo za vse narode ljube naše Avstrije!

Iz Rožne doline. (Dravske stavbe; — fužinske zadeve.) Pri Svečah in Bistrici že več let Dravo ravna. Škoda, ki jo je napravila Drava, je ogromna. Stavbe bojo stale več ko 100.000 gld., pa le počasno napredujejo. Lansko leto so ob bregu potegnili dolgo zidovje. Stalo je menda 4000 gld., letos so pa vse spet raztrgali, ker novi gosp. inženir dela po novem načrtu. Domačini pa le trdijo, da vse vkup ne bode nič izdalo: „Drava ostane svoja frava“. — Na Bistrici bo fužinski vodja, gosp. Tobeitz, zidal novo hišo. Pravijo, da se bode tam napravila gostilnica za fužinske delalce. To je spet nekaj nemško-liberalnega; tako bo denar, ki ga fužinski delalci krvavo zaslužijo pri fužini, spet naravnost nazaj tekal v fužinsko denarnico. Ni dolgo, kar je bilo nekaj delalcev spuščenh. Kaj se pa zgodi! Hitro se je ponudilo več tacih, ki so bili volje delati še za manjše plačilo. Tako si ubogi ljudje sami sebi jamo kopljejo. Obžalovanja vredno in velika nesreča je, da se kmečki sinovi tako štulijo k fužinam in v Borovljah k puškariji. To je žalostno! Kmetom pa delavskih moči menjka. Dninarjev je toliko malo, da te količkaj priden delalec 1 gld. in še črez stane! To je res predrago za kmeta. Kmetje naj bi ne štulili svojih sinov toliko k industriji, doma pa hlapce in dninarje plačevali; poznam kmete, ki imajo po tri sinove, pa vsi so v fužini ali pri puškariji; kako bo potem tak na kmečkej hiši gospodaril, če nič ne bo v ekonomiji razumel, in vse tuje ljudi najemati in pa drago plačevati moral? Bog daj, da bi tiste kmete kmalu pamet srečala, ki svoje sinove preveč v fužine in k puškariji buljajo.

Iz Podjunske doline. (Z a s l o v o!) Dva dobro znana gospoda v Dobrlejševi zapustita Podjunsko dolino. P. Beda Schroll, oskrbnik benedik-

tinske grajščine v Dobrlejesi, se je preselil v Maribor. Notar Čebul pa je prestavljen za notarja v Beljak. Gosp. P. Beda ni samo po rojstvu, ampak tudi po duhu od pete do glave Nemeč. Obnašal se je kot Nemeč pri volitvah, v okrajnem šolskem совету in pri drugih prilikah v čisto slovenskem okraju. — Gosp. Čebul je rojen Slovenec, pa živi in gori za nemščino in nemško slavo. Slovenskim rodoljubom, posebno duhovnikom, se ni kazal prijatelja, in pri volitvah jim je stal vselej nasproti. Slovenci Podjunske doline ne bomo solz točili za njima, gotovo pa liberalni posilinemski Slovenci. Nemci in nemškutarji v Beljaci in Mariboru so nju pa slobodno veseli, — dobili bojo dva iskrena pomočnika. (G. P. Beda se iz Maribora spet vrne v Dobroves. Vredn.)

Za notarja v Dobroves pride g. Toplak iz Kaple, v Kaplo pa pride g. Ant. Svetina, do zdaj notarski koncipijent v Celovcu.

Iz Borovelj. (Cesarski dar; vodja Werner; naše fužine.) Svitli cesar so puškarskeji zadrugi darovali iz svoje denarnice 1000 gld., da se napravi zadružna strojnica. Veselje je veliko in zahvala občna in srčna! — Vodja Voigtovih fužin, gosp. O. Werner, zapusti dozdanijo službo v Borovljah. Preselil se bode v Celovec. Govori se, da prestopi v službo pri Plajberškeji unijoni. Naši nemško-liberalci izgubijo ž njim najmočnejšega pomočnika. — Govori se clo, da je dozdaniji fužinar Voigt trdne in resnične volje, svoje fužine v Borovljah, na Bajtišah in Podljubeljom prodati. Kupiti jih menda misli posestnik Bistriške fužine gosp. baron Helldorf. Po tem takem bi prišle vse fužine Rožne doline v eno in tisto roko. Za delalce in za kmete, ki imajo kaj lesa ali vogla na prodaj, bode to javeljne sreča in dobiček.

Iz Lavantinske doline. (O. Herman Venedig) je 26. februarja v Šent-Pavlu umrl. Rajni je bil 3. junija 1807 rojen v Tržiču na Kranjskem iz sloveče premožne družine. Latinske šole je obiskoval v Ljubljani in je bil sošolec slavnega Slovenca dr. Jan. Bleiweisa. Stopil je v Šent-Pavlu v Benediktinski samostan in je 24. avg. 1831 storil svojo slovesno objubo. Leta 1834 je bil 10. avgusta za mešnika posvečen. Bil je blizo 50 let profesor latinskih šol v Celovcu in Šent-Pavlu. Učenci so ga radi imeli in se pri njem veliko naučili. Slovel je kot izvrsten jezikoslovec in spisal več šolskih knjig. Leta 1884 je pel še zdrav in trden svojo zlato mešo. Ranjki se je — prej ko ne že v gimnaziji z očetom Bleiweisom — navzel slovenskega duha in do svoje smrti zvest ostal svojej slovenskej domovini. Spisal je tudi Slovincem dobro znane molitevne bukve: „Trsatski Romar“. Podpiral je, kar je le zamogel, vse slovenske časnike, družbe in naprave. Naj v miru počiva, — Slovenci ga ne bomo, in tudi ne smemo tako hitro pozabiti.

Iz Pliberške okolice. (Nekaj o lovu.) Večkrat smo že brali o velikih nesrečah, ki so se prigodile pri lovu posebno ob nedeljah in praznikih. Nekdaj so kmetje ob sv. dneih radi in zvesto v cerkev hodili in pred- in popoldensko božjo službo obhajali. Ni bilo kaj tako čudnega, da je gospodar, s patnoštrom v roci, se sprehajal okoli svojih njiv in travnikov. Lepo v strahu božjem in v zlatem miru so živeli kmetje in so še lahko shajali in si

še kaj prihranili. Vse to je skorej vse minulo; pa tudi časi so se spreobrnili. Mesto v cerkev iti k božjej službi, vzame marsikteri puška na ramo in hajdi v gojzd na lov. Tako se božja in cerkvena zapoved lomi, pa tudi puhujšanje daje. Ti slabi izgledi vabijo tudi take v gojzd, ki pravice nimajo in postajajo lovski tatovi. S temi ima po tem tudi žandarmerija in sodnija dosti opraviti in večkrat navstane jeza in sovraštvo med sosedi. Zatorej kmetje! bodite pametni, veselite se in bodite dobre volje; pa ne pozabite, da ni vse za vsakega. Lovsko veselje je drago veselje, mošnje kolje in je bolj za bogato gospodo. Skušnja uči, da puška v hišo noter, sreča iz hiše vun. Vsak naj se veseli po svojem. Naj mi — kmetu po starem kopitu — teh mojih misel nihče za zlo ne jemlje! Vidim, da po novem kopitu gre vse le rakovo pot, zatorej sem zapisal te vrstice, vzete iz prav dobro mislečega srca, ki želi vsakemu pravo srečo — časno in večno!

Iz Slovenskega Plajberga. (Posojilnica.) Posojilnica v Slov. Plajberzi, registrovana zadruga z neomejeno zavezo, bo velikonočni ponedeljek — 11. aprila — ob treh popoldne v posojilničneji pisarni pri Boštu svoj letošnji občni zbor imela s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo letnega računa. 2. Volitev načelstva in računskih pregledovalcev. 3. Predlogi posameznih udov.

Posojilnica šteje koncem leta 19 udov z 26 deleži po 5 gld. skup 130 gld. Hranilnih vlog je dobila 750 gld. — Posodila je 400 gld. — Dobička sicer ni mogla ob tem kratkem času od 27. junija do 31. decembra 1886 zavolj raznih in mnogih stroškov narediti. Sčasoma bo že bolje, ker bo mnogo stroškov odpadlo. Začetek je vselej hud. Dobra in trdna volja z božjo pomočjo in združeno močjo veliko zamore in tudi počasi se dalje pride. Hranilne vloge obrestujejo se po 5 od sto, posojila se dajejo do 6 od sto pa le udom.

Blače pod lepo. (Hvaležnost je sv. dolžnost.) Žalostni smo bili, ko smo gosp. fajmoštra pokopali. Celih 17 let so rajni gosp. Jern. Majhar zvesto pasli verne ovčice fare Device Marije na Zili, kamur spada tudi podružnica v Blačah. Visoko smo jih spoštovali, srčno ljubili in omilovali, ko poslednje dve leti zavoljo bolehnosti niso mogli svoje službe opravljati tako zvesto, kakor bi radi in kakor so jih opravljali v poprejšnjih zdravih letih. Hvaležni smo jim še v grob za vse njih lepe nauke in za ves njihov trud: Bog jim vse tam v večnosti poplačaj! Pa Bog nas Ziljčanov ni zapustil. Dobili smo spet gosp. fajmoštra, ktereja smo vsi srčno veseli. Vsi farmani izrekamo visokemu škofijstvu in tudi patronu najtoplejšo zahvalo, da sta nam poslala tako izvrstnega pastirja. Naj bi gosp. fajmošter Strojnik dolga leta pri nas ostali, s svojimi ovčicami veliko srčnega veselja doživeli in si tako obilno zakladov nabrali za sv. nebesa! — Slišimo, da so gosp. fajmošter 20 novih družnikov dobili k družbi sv. Mohorja, — vsi smo tega veseli, da naši ljudje začno slovenske bukve tako radi prebirati, tako si bistrili glavo in ogrevati srce za vse dobro in krščansko!

Izpod Obirja. (Dajte nam duhovnikov), tako kliče in prosi ubogo verno ljudstvo, — kaj pa vganjajo nemško-liberalci, ki se nam ponujajo

za najboljše prijatelje? Kakor letošnji šematizem naše škofije kaže, je praznih pri nas 29 far, 50 kuracij, 113 kaplanij in 17 beneficij, vseh vkup 209. Minulo leto je umrlo 15 duhovnikov in le 10 jih je nastopilo vnovič v duhovno pastirovanje. V naši okolici sta se ob Svečnici preselila dva gg. fajmoštra in obe fari ostanete prazni: Galicija in Radišče. Prazne so v naši bližnjavi fare Galicija, Št. Peter, Podgrad in Radišče. Ljudje lovijo božjo službo in božjo besedo po daljnih, težavnih potih; nosijo novorojence v mrazu k sv. krstu, bolniki zdihujejo na bolnej postelji po dušnem pastirju, ki jih ne morejo tako pogostoma obiskovati, krščanski nauk v cerkvi in šoli škodo trpi, zraven pa duhovniki pod težko butaro toliko težavnih huj in opravič bolehalo in obnemagujejo. Vse težave kmečkega stanu in sedanjih britkih časov bi radi pozabili, ako bi le cerkvene in duhovne razmere ne bile tako žalostne in neprijetne.

In kaj vganjajo naši najboljši prijatelji in zveščarji? Duhovni stan ponižujejo, duhovnike črnijo, študente motijo in tako mlade ljudi odvrčajo od duhovnega stanu. Letos je v Celovškem semenišču 40 bogoslovcev, med njimi jih je le 17 bogoslovcev rojenih Korošcev! 23 jih je iz drugih dežel, največ iz Češkega. Mi katoličani jim kličemo: „Dobro došli“, — liberalni časniki pa mlatijo po njih, da se Bogu usmili. Taki visokoučeni gospodje, kakor so vredniki in dopisovatelji liberalnih časnikov, ne potrebujejo nobenega duhovnika in bi radi vse pognali v deveto deželo, da bi jim potem nihče ne medel štrane in ne branil v motnem ribariti. Mi katoličani pa zdihujemo in prosimo: Dajte nam duhovnikov! Hvala Bogu, da smo mi Apačani bili tako srečni, spet dobiti svojega dušnega pastirja. Bog jih nam ohrani dolgo zdrave in srečne!

Iz Žihpolj. (Omika ali kaj?) Bil sem te dni v Celovcu in zašel sem tudi v kavarno. Ležale so tam na mizi „Freie Stimmen“ in „Bauernzeitung“. V obeh je popisana slavna (?) zmaga pri državnozborni volitvi. To me pa ni toliko zavzemalo, kakor nekaj družega, kar sem v obeh časnikih našel. „Bauernzeitung“ od 15. in „Freie Stimmen“ od 16. marca kažeta nemško-liberalno omiko ali kaj. Oba časnika pravita na eni strani: „Herr Wieser, Herr Felfernigg, Herr Kiršner, na drugi strani pa: „Bischof Dr. Kahn“, in „Dr. Josef Kahn“. Ali je to omika ali surovost? Nemci in nemčurji ohranite si tako omiko za se, — mi Slovenci vemo, da so premilostljivi gospod dr. Jožef Kahn naš knezoškof in viši pastir.

Iz Krškega. (Vabilo na naročbo in prošnja.) „Zgodovina pedagogije“, ki se tiska v „Učiteljskem tovaršu“, izide v posebni knjižici, ki bo stala 70 kr. Dovoljum si vabiti, da bi si jo naročili gg. učitelji in šolski prijatelji. Pri tej priliki prosim, da bi mi gospodje, ki so dobili od mene kako knjigo na ogled, vrniti jo blagovolili na moje stroške, ako je obdržati ne nameravajo.

V Krškem 10. marca 1887. Ivan Lapajne.

Iz Goriškega. (Glejte, kaj podpišete!) V Trstu je meseca decembra 1886 umrla Katarina Kr. brez testamenta. Bogata je bila 11.000 gld. Nek J. R. je rajne žlahti pisal, da je zapustila le 850 gld. Napisal je neko pismo, v katerem se mu podeli oblast, naj denar vzdigne. Šest je bilo de-

dičev in vsakemu je pisal posebej. Nekteri so se res podpisali in mu poslali pooblastilo. K sreči pa pride tako pismo gosp. M. B. iz Bovske sodnije v roke. Temu se vsa ta reč nekako sumljiva in čudna dozdeva. Piše torej naravnost c. kr. okrajnej sodnji v Trst. Sodnja mu hitro in prijazno odpiše, da je rajna K. K. zapustila 11.000 gold. Njena žlahta je ta denar tudi sprejela. — Glejte, ne podpisujte, česar ne zastopiti!

Iz Dunaja. (Trdi Nemci so učitelji slovenskih otrok.) Večkrat smo že brali, da se po Koroškem za učitelje slovenskih šol postavljajo celo trdi Nemci. To je narobe svet. Čujte, kakih misel so učitelji pri tej reči. 7. septembra 1886 so imeli tukaj na Dunaju, poglavitnem mestu našega cesarstva, nemško-avstrijski učitelji svoj letni shod. Ti šolski velikaši so sklenili, da je neobhodna, nujna potreba, naj se znanprej po nemških šolah nastavlja le učitelji nemškega rodu. Celovski časnik „Freie Stimmen“, kterega mi je nek prijatelj pokazal, v št. 60 od 11. sept. ta sklep prav debelo tiska. Kaj pa k temu poreče vaš Koroški deželni šolski svet? Brali smo že večkrat, da se vaš deželni šolski svet drži pravila: „Kjer sta na slovenskejši šoli dva učitelja, sme in more eden trd Nemec biti. Zatorej imate Koroški Slovenci na svojih ljudskih šolah štiri in štirideset trdonomških učiteljev! Morebiti da iz besed nemških učiteljskih velikanov na Dunaju spozna vaš deželni šolski svet, da njegovo pravilo ni pravo, da ne gre po šolah nastavljati učiteljev, ki niso zmožni jezika šolskih otrok. — Mi Slovenci nismo tako prenapeti, da bi tirjali, naj se po slovenskih šolah nastavlja le učitelji slovenskega rodú, temuč nam je vsak ljub in prav, ki je napravil dobro preskušnjo, se lepo in verno obnaša, zraven pa tudi popolnoma zna slovenski.

Kaj dela politika.

Cesarjevič Rudolf je bil v Berlinu, da čestita cesarju Vilhelmu k njegovemu 90. rojstnemu dnevju. — Na Dunaju so se zbrali skoraj vsi škofje Cislajtanski. Posvetovali so se zastran kongruje ali duhovniške plače in zastran novega zakona za ljudske šole. To šolsko postavo so menda izdelali konservativni poslanci in predložili Dunajskemu nadškofu, da jo pregleda in odobri. Spet en imeniten korak za katoliške šole, za ktere se potegujemo tudi mi Slovenci že dolga leta. — V budgetnem odseku je gosp. naučni minister dr. Gautsch dobil nezaupnico. Dovolili mu niso 10.000 gld., ktere je bil tirjal. Bolj in bolj se kaže, da je ta gosp. minister nemško-liberalni levičar z dušo in telesom. — Napis na bankoveih ostane nemški in madjarski še celih 10 let. Predlog, da bi na naših bankoveih napisi bili v vseh državnih jezikih, kakor je to bilo že nekdanj, ta pohlevni in opravičeni predlog je padel. Vrgli so ga levičarji, Poljaki in konservativni Nemci. Izvrstno je govoril med drugimi tudi slovenski poslanec dr. Poklukar. — 22. marc — 90. rojstni den cesarjev — so v Berlinu odlični zastopniki vseh evropskih držav čestitali cesarju Vilhelmu. Strune med Nemčijo in Francijo menda niso več

tako napete, kar bi kazalo, da ne bo vojske. — Ruski car Aleksander je obhajal svoj rojstni den. Došla so mu voščila od vseh dvorov. Naš cesar Franc Jožef so mu čestitali v lastnoročnem pismu. Poroča se pa tudi žalostna novica, da se je poskusil nov, pa brezuspešen napad na cara. Prišli so menda nekej zaroti na sled. Zaprli so dva dijaka viših šol. — Na Laškem so zavoljo potresov vedno še v strahu. Sv. Oče papež so nuncija na Dunaju Vanutelli imenovali za kardinala. Govori se, da postane namestu ranjega Jakobinija državni tajnik. — V Bolgariji so nekaj puntarjev postrelili, nekaj zaprli, pa kaj to pomaga? Puntarski ogenj ni pogašen in tli pod pepelom. Kaj bo s to deželjo, gotovo ne ve živa duša. Poročila se glasijo navskriž. — V Ameriki se je blizu Bostona železniški vlak prekučil in 20 ljudi je ostalo mrtvih.

Gospodarske stvari.

Sadjerejci pozor!

Na drevesih je letos videti obilno suhega listja, v katerem je gosenična zalega. To suho listje se naj z nizkih dreves potrga, dokler je čas, na visokih drevesih pa se naj z gorečimi bakljami, ki se na dolg kol ali drog nataknejo, požge in pokonča — drugače ne bo sadja. Sadjere pa vrže dosti denarja. Že ste brali, koliko so lansko leto gleštali za sadje po nekterih krajih. Berite in premišlujte še tole: Iz Šent-Petra na Notranjskem so poslali 41 vaganov jabelk na Württembergsko, letos bi jih radi pa trikrat toliko. Največ so za jabelka vzeli Suhorci in Ostožani. Čul sem, da je nekterim vse, kar so potegnili za sadje in žganje, vrglo 500 do 600 gl. Vidite, koliko je vredna umna sadjereja! Pomlad bo kmalo tu. Obrezujte drevesa, gnojite jim, cepite, presajajte. Če se je lani kranjsko sadje Nemcem dobro sponeslo, jih bo letošnjo jesen vse živo po deželi.

Ali ni škodljivo vpregati krave?

Spet je prišla vesela vigred, ko bomo imeli z vožnjo veliko opraviti. Zatorej je nekdo stavil vprašanje: Ali je škodljivo kravam, če se vpregajo in za vožnjo rabijo? Na to je odgovoril „Kmetovalec“: Ne, malim posestnikom je to dostikrat neobhodno potrebno ter bi mi vpreganje krav celo priporočali. Z vpregu res zgubi krava nekaj mleka, a to mleko ni toliko vredno, kot pa delo, ki ga stori. Nekaj tednov pred oteletvijo in nekaj tednov potem se ve da ne smemo krave vpregati. Sploh je pa treba kravo, katero vpregamo, dobro krmiti, ter od nje le polovico tega zahtevati, kar je volu mogoče storiti.

Za poduk in kratek čas.

Prikazen Devica Marije na Radiščah.

25. in 26. julija l. 1886 se je v nekem gojzdu na Radiščah prikazala Devica Marija. Videli so jo otroci, ki so v šolo šli. Vsi prestrašeni in zbežni so to pripovedovali doma. Tudi odraščeni

so ž njimi šli gledat, — pa niso videli ničesar. Nekaj dni pozneje — prve dni meseca septembra — so otroci spet videli ravno tako prikazen na drugem mestu v gojzdu blizu šole v Beroveah.

Glas o tej prikazni je šel po celej fari in daleč okoli. Ljudje so verjeli, da je to res in so v celih trumah hodili na mesto, kjer se je D. M. prikazala. Molili so, peli, darovali in leseno kapelico postavili. V tej kapelici so obešali sv. podobice, svetinje, paternoštre in clo bergle dveh bolnikov, ki sta bila tu ozdravljena. Noč in den so cele procesije dohajale na to mesto. Gosp. župan Korpič je to naznanil c. k. okrajnej glavariji, in ta je potem vso to reč prepustila c. k. sodniji. Ta je začela to zadevo preiskovati, je tri ženske djala pod ključ in slednjic jih zatožila zavoljo goljufije, kakor da bi bile te tri ženske napravile prikazen D. Marije. Jerica Volina, dekla v farovžu, je bila tožena, kakor da bi bila ona to prikazen izmislila, napravila in une dve ženski, namreč svojo teto Heleno Volina in farovško dekle Ano Riedl, nagovorila, da ste se enkrat ena, drugokrat pa una preoblekle in se prikazale kot D. Marija.

Cele štiri mesece se je vlekla preiskava, veliko prič je bilo 3—4 ure daleč poklicanih k sodniji v Celovec, dve ženski — Helena in Ana — ste sedeli v zaporu, Jerica je bila prej izpuščena.

26. februarja je bila pri deželnej sodniji v Celovcu sodnijska obravnava, ki je trajala celih 13 ur. Prič je bilo 16 pričujočih in zaslišanih.

Gosp. župan Korpič je te misli, da je pri tej reči kaka sleparija, pa po imeni ni imenoval nikogar. To se mu je čudno dozdevalo, da je Jerica že pred nekaj leti krvav pot potila. Gosp. Tomaž žl. Sternfeld po domače Tavar, je poslal obširno pismo, v katerem pravi, da se mu dozdeva, da sta vso to sleparijo Jerica in fajmošter spravila na den.

Jerica, ki dobro nemški zna, pravi, da je vse to grda laž. Helena in Ana, trde Slovenke, niste ničesar zastopile in tudi ne morete ničesar odgovoriti.

10 otrok — 8 deklic in 2 fanta — je bilo tudi zaslišanih. Vsi so trdili, da so res videli prikazen, da pa nobena teh zatoženih ni prikazni podobna, da podoba ni imela pajčoljana črez obličje, da so podobine noge bile nage, pa lepo bele in menjše, kakor so naših žensk, da se prikazen tudi ni skrila za kakim drevesom, ker tam nobenega drevesa ni.

Zaslišani so bili tudi g. fajmošter Trobež, ki trdijo, da Jerica v resnici krvav pot poti in da se je D. Marija v resnici prikazala.

Namestnik v državnega pravdnika gosp. dr. Sulzer ostane pri tem, da je Jerica gotovo te goljufije kriva, od unih dveh pa to ni dosti dokazano.

Zagovornika gg. dr. Smolli in dr. Hiebler pa dokazujeta, da so vse tri ženske nedolžne in da se ne morejo obsoditi.

V nedeljo — 27. febr. — predsednik sodnijske obravnave, nadsodnijski svetovalec, gosp. dr. Heiss oznani razsodbo, ki se glasi, da so vse tri spoznane za nedolžne.

Tako se je končala pravda, o kateri so liberalni časniki zagnali tak strašen krik. Kako grdo

so obrekovali Slovence, da so tako zabiti in babjevni, — kako so črnili in ovajali vse hvale vrednega in obče spoštovanega fajmoštra, — kako so smešili ubogo Jerico. Zdaj so pa ti časniki tiho ko miš, in še tega ne naznanijo, da so vse tri obtožene bile spoznane za nekrive.

Najbolj omilovanja vredni pa so vse hvale vredni farmani Radiške fare: imeli so veliko potov in sitnosti, — navstala je namesto stare edinosti in ljubezni nevolja in jeza, — in slednjič so zgubili še svojega fajmoštra, ki so prosili za drugo faro in jo tudi dobili. Rad bi jim konzistorij poslal provizorja, pa ga ne more, ker ga nima. Fara je razpisana in Bog daj, da jim novi gospod knezoškof dajo takega zvestega fajmoštra, kakor so gosp. Trobež bili!

Smešničar.

V „Miru“ je nek kmet bral, da deteljno seme nima nobene cene, ker pri vseh žitih je natisnjena cena, pri detelji pa je ni. To sliši nek majhen deček. Ves vesel v svojej nedolžnosti zaupije: „Atej! lejte to je sreča za vas; ni dolgo, kar ste tožili, da nimate deteljnega semena, pa tudi denarjev ne, da bi ga kupili. V Celovcu ga je dosti brez vse cene, dajejo ga zastonj, voznino boste pa že doplačali.“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Naš premil. gospod knez in škof, dr. Jožef Kahn, so 14. marca v Buda-peštu prisegli svitlemu cesarju v pričo gosp. ministra dr. Gautscha — na praznik sv. Jožefa so bili v Solnogradu za škofa posvečeni od nadškofa gosp. dr. Alberta Eder v pričo Sekovskega knezoškofa gosp. dr. Zwerger-ja in namestnega škofa gosp. dr. Haller-ja. Slovesno vpeljevanje našega novega knezoškofa v stolno cerkev ne bode 25. ampak 27. marca, to je tako imenovano Črno nedeljo. Sv. opravilo se prične v cerkvi svetega Duha ob osmih. — Leta 1885 se je na zemljiščna posestva intabuliralo vnovič 3,644.421, zbrisalo pa starih dolgov 4,682.424 gld. To bi bilo dobro znamenje, ker je po tem takem za 1,038.003 gld. manj dolga! — Hranilnica v Celovcu je leta 1886 za dobrodelne namene darovala 90.000 gld., una v Beljaci pa 19.754 gld. — Čudni tički in nemško-liberalni časnikarji! „Freie Stimmen“ in „D. Allg. Zeitung“ zarotujeta v vsakem listu svoje bralce, naj snujejo povsod „Deutsche Schulvereine“ in naj nabirajo za nje. Ako pa Slovenci o družbi ssv. Cirila in Metoda le zinemo, hitro na vse grlo kričijo, da mir kalimo. — Podporno društvo za učitelje, njihove vdove in sirote na Koroškem je konec l. 1886 imelo 21.182 gld. 15 kr. premoženja. Podpiralo je 28 učiteljev, 2 učiteljici, 23 vdov in 1 siroto, za vse te je izdalo 1982 gld. 85 kr. — Učiteljsko mesto na slovenskej šoli v Dvoru je razpisano; — iz razpisa ni jasno, ali mora prosilec znati slovenski. — V Beljaci so se mestni gg. odborniki tako sprli med seboj, da je bil občinski odbor razpuščen. 28. t. m. se začne nove volitve. „D. Allg. Ztg.“ pravi: „Naj se volijo „deutschgesinnte Männer“, ne pa: „Warme

deutsche Worte im Munde, kalte, slavische Berechnung im Herzen.“ — 11. marca po noči je veliki skedenj grajščine „Freudenberg“ blizo Otmanj pogorel. Krma je zgorela, živino so pa vso rešili. — V Celovcu so zasledili ponarejen petdesetak in en srebern goldinar; pozor! — Na grajščini blizo Brež je nek hlapec padel v kado ali bedenj, kjer se za živino kuha parenje. Hitro so ga sicer ven potegnili, vendar je skorej umrl. — Podgoro je umrl Jožef Oblasser po domače Pehare in bil 16. marca slovesno v Kapli pokopan. Nemškutarji so ž njim zgubili svojega prvaka. Naj v miru počiva! — Hlapec Jernej Bierbaumer je blizo Pustrice svojo ženo zadavil. Od porotne sodnije je bil obsojen k smrti na vislicah. Hlapec Mat. Strem pfl, ki je v Kortah enega hlapca ubil, drugega težko rnil, je bil obsojen za 12 let v težko, s postom poojstreno ječo. — Edvard Pichler, občinski tajnik v Zgornjej Beli, je 834 gld. izneveril in bil obsojen za pet let v težko, s postom poojstreno ječo.

Na Kranjskem. C. k. deželni šolski svet izdal je ukaz, da se ima z začetkom prihodnjega šolskega leta pričeti poduk nemškega jezika po vseh štiri- in trirazrednih ljudskih šolah, in vsak učenec in učenka se jo bodo morali od tretjega šolskega leta naprej učiti. — Poljedelsko ministerstvo dalo je letos za poduk v sirsarstvu 200 gld. podpore. — Letošnji redni občni zbor „Maticice Slovenske“ vršil se bode dne 13. aprila. — Tat Diamant obsojen je bil pri Ljubljanski porotni sodnji na 9 let težke ječe. — Sneg zapadel je poslednje dni v Ljubljani nad dva čevlja na debelo, po Notranjskem in na Krasu pa so bili tako veliki zameti, da celi teden ni mogel železniški vlak v Trst. Pisma so morali z vozom in peš spraviti v Trst. Obtičalo je tudi mej Ljubljano in Trstom koj prve dni sneženja pet vlakov v snegu. Škoda, ki jo je napravil sneg po različnih krajih, je velika. — V Železnikih je v tamkajšnjem rudniku g. Globočnika podsulo dva delavca. Enega so izvlekli še živega, drugi pa je bil že mrtev. — 28., 29. in 31. t. m. vršile se bodo volitve za Ljubljanski mestni zbor. Nemškutarji se jih baje ne bodo udeležili, ker dobro vedó, da bi ne zmagali. — Za sadjarsko in vinarstvo šolo v Grmu je deželni odbor kupil vinograd v Trškej gori za 3400 gld. — V spomin 40 letnega vladanja našega presvitl. cesarja Franca Jožefa hočejo v Kočevji ustanoviti sirotišnico za dečke in deklice. To misel sprožili so ljubljanski knezoškof, preč. g. dr. Missija. — V Utovljah na Krasu umrl je dne 6. t. m. umirovljeni duhovnik č. g. Primož Šubic. Dasi ni bil premožen, vendar je volil družbi sv. Cirila in Metoda 100 gld., dijaški kuhinji v Ljubljani pa 1000 gld., ktere bode morala plačati pravna pokojnikova naslednica, M. Cerkvenik iz Rodika, v desetih obrokih po 100 gld. na leto.

Na Štajerskem. Štajerski Slovenci so napravili dijaško kuhinjo v Ptuj in Celju, da podpirajo uboge dijake ali študente. Srčno veseli človeka, ko bere, kako rodoljubi od vseh strani pošiljajo svojo podporo v denarjih, v žitu, v mesovji itd. V Celju se je v par dneh nabralo 560 gld. 48 kr. To je prava pot, da dobimo Slovenci sčasoma več duhovnikov. — Tudi na Štajerskem so čutili potres, ki je tako hudo razsajal po Laškem.

— Sneg, ki smo ga dobili, bo delo na polji in po vinogradih zdatno zavlekel in trte bojo ostale neokopane.

Na Primorskem. 6. marca je Goriška čitalnica imela slovesno besedo, ktere čisti dohodek je namenjen Erjavčevej ustanovi. Vse je bilo prelepo in židane volje. Ljudstva se je zbralo več ko 600 in čistega dohodka je ostalo 202 gld. 27 kr. — Vsega vkup se je nabralo 2034 gld. — Slovenke v Trstu so prve osnovale družbo ssv. Cirila in Metoda. Poslale so 221 gld. 18 kr. družbinemu vodstvu v Ljubljani. Slava rodoljubnim gospem in gospodičnam! Slovenke, posnemajte jih! — Železnica Hrpelje-Trst se slovesno odpre 30. junija. K slavnosti pride trgovski minister markiz Bacquehem.

* Bratovšne zakladnice — Bruderladen — imajo v Cislajtaciji premoženja 12.526.802 goldinarjev in štejejo 94.829 družnikov. Na Koroškem znaša premoženje bratovšnih zakladnic 647.827 gld., družnikov pa je 4421, tako da pride na enega 146 gld. 53 kr. V Cislajtaciji je vseh vkup 354 bratovšnih zakladnic.

Duhovniške spremembe v Krški škofiji.

Gosp. Val. Kraut je dobil faro Brnco; g. Franc Schaubach pride za provizorja v Skočidol in g. Jak. Korhön za provizorja v Kornat. Gosp. župn. Sumper Jan. je stopil v stalni pokoj. Umrla sta gg. župnik Anderjaš Jož. in kan. Vidovic Jož. R. I. P.

Loterijske srečke

od 18. marca.

Gradec	70	20	61	64	34
Dunaj	27	10	6	23	70

Tržna cena v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hekto-		Ime blaga	na kilo
	gld.	kr.	gld.	kr.		
pšenica	6	11	7	64	goveje meso	— 58
rž	4	62	5	77	telečje meso	— 60
ječmen	4	—	5	—	svinjsko meso	— 56
oves	2	24	2	80	koštrunovo	— 44
hejda	3	22	4	2	maslo	1 —
turšica	3	63	4	54	puter	1 —
pšeno	6	40	8	—	prekajen špeh	— 84
proso	—	—	—	—	frišen špeh	— 70
grah	—	—	—	—	mast	— 80
leča	—	—	—	—	100 kil sena	3 60
fižol	—	—	—	—	100 kil kisl. sena	3 05
krompir	—	85	1	39	100 kil slame	2 37
					100 kil deteljnega semena	—

Najložej se je prodala turšica in rž, — pšenica, rž, ječmen in oves so nekaj malega poskočili, hejda pa malo padla. Živina nima pravega kupa; čudno, da meso v Celovcu pa le na viš bije. Mesarji bi mogli kilo dajati po 52 kr., ga pa držijo na 56—60 kr. — Seno in slama je pri starem; drva pa so nekaj nategnila, trdih je meter po 1 gld. 20 kr., mehkih 95 kr.

Oglasila.

Kovačnica, v kateri voda goni: meh, kladvo in brus, daje se o sv. Jurju v najem. Več pove M. Rasinger, Podkorenom. Pošta Kranjska gora (Gorenjsko).

Železne pluge nareja in prodaja C. Brugger v Hrastji. Plug s pluzjem vred velja 22 gl., brez pluzja pa 14 gl. Vse je narejeno lepo in trdno. Pošta: Riegersdorf.

Prava avstrijska, tiroljska in ogerska naravna vina iz grajščinskih hramov v sodih po najmanj 56 litrov, kakor tudi bogata zaloga raznovrstnega sladkorja, sirove in parnožgane kave, riža, cikoriije, olja, moke, masti, slanine in vsega drugega špecerijskega blaga priporoča po najnižji ceni

A. Prosen,

špecerijska trgovina, Kaserngasse šte. 24.

Kmetija, ki ima 31 oralov njiv, travnikov in gojzda, ter dobro pohištvo, se prostovoljno proda pod ugodnimi pogoji. Polovica kupnine se lahko obrestuje. Več pove posestnik Tavar v Tinjah pri Velikovcu.

Nove, bolj priročne podobice za družbo živega Rožnega venca v raznih barvah dobivajo se a) roža = 15 listkov po 50 kr. (in poštino) pri vodstvu bratovščine pri sv. Jakobu v Ljubljani, pa tudi potom vseh knjigotrnice.

Podpisani ima v svoji drevnici na Studenčičah blizo postaje Lesce-Bled (Lees-Veldes) na Kranjskem na prodaj: 1900 prav lepih po 4 leta starih moštovk (Mostbirnbäume). 600 prav lepih hrušek žlahtnega plemena. 1200 večsortnih jabolčnih dreves. Hruševa drevesca po 45 kr. Jabolčna po 35 kr. *Janez Gogala*, posestnik.

Red za točenje (Schank-Ordnung)

za županstva na Koroškem, natisnjen v obeh deželni jeziki (nemško-slovenski) in na željo nekterih občinskih zastopov založen, dobiva se (po 10 kr. iztis) v tiskarni družbe sv. Mohora v Celovcu.

„Ljubljanski Zvon.“

Stoji celo leto gld. 4.60, pol leta 2.30, četrt leta 1.55.

Priznано nepokvarjene, izvrstne
voščene sveče
izdelujejo
P. & R. Seemann v Ljubljani.